KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 26.10.2021 r.
COM(2021) 669 final

2021/0349 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Konwencji o ochronie środowiska morskiego i regionu przybrzeżnego Morza Śródziemnego („konwencja barcelońska”), w odniesieniu do przyjęcia decyzji wyznaczającej Morze Śródziemne w całości jako obszar kontroli emisji tlenków siarki (MED SO_x ECA) zgodnie z załącznikiem VI do Międzynarodowej konwencji o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki („konwencja MARPOL”)

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii podczas 22. posiedzenia umawiających się stron Konwencji o ochronie Morza Śródziemnego przed zanieczyszczeniem („konwencja barcelońska") i protokołów do niej, w odniesieniu do decyzji o przedłożeniu w 2022 r. na siedemdziesiątym ósmym (78.) posiedzeniu Komitetu Ochrony Środowiska Morskiego („MEPC 78") Międzynarodowej Organizacji Morskiej („IMO") wniosku w sprawie wyznaczenia Morza Śródziemnego w całości jako obszaru kontroli emisji tlenków siarki (MED SO_x ECA), a także daty wejścia w życie powiązanych zobowiązań.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Konwencja o ochronie Morza Śródziemnego przed zanieczyszczeniem

Konwencja barcelońska wraz z siedmioma protokołami do niej przyjętymi w ramach Planu działania na rzecz Regionu Morza Śródziemnego stanowi główną prawnie wiążącą regionalną wielostronną umowę środowiskową dotyczącą Morza Śródziemnego.

Celem konwencji barcelońskiej jest zapobieganie zanieczyszczeniu w rejonie Morza Śródziemnego oraz zmniejszenie, zwalczanie i wyeliminowanie takiego zanieczyszczenia, a także wzmocnienie ochrony zdrowia ludzi i środowiska morskiego w tym rejonie, aby przyczynić się do jego zrównoważonego rozwoju.

Unia Europejska jest stroną zmienionej konwencji barcelońskiej[1].

2.2. Posiedzenie umawiających się stron konwencji barcelońskiej i protokołów do tej konwencji

W posiedzeniu umawiających się stron konwencji barcelońskiej i protokołów do niej uczestniczą ministrowie i wyżsi urzędnicy reprezentujący wszystkie umawiające się strony konwencji barcelońskiej i protokołów do tej konwencji. Umawiające się strony spotkają się w Antalyi, Turcja w dniach 7–10 grudnia 2021 r.

Jak stanowi art. 25 konwencji barcelońskiej, Unia Europejska korzysta ze swojego prawa głosu, dysponując liczbą głosów równą liczbie jej państw członkowskich, które są umawiającymi się stronami tej konwencji i jednego lub większej liczby protokołów do tej konwencji. Unia nie korzysta ze swojego prawa głosu, jeżeli jej państwa członkowskie z niego korzystają, i odwrotnie.

Zgodnie z zasadą 43 regulaminu wewnętrznego regulującego przebieg posiedzenia umawiających się stron konwencji barcelońskiej i protokołów do niej – protokoły lub statut finansowy, decyzje merytoryczne, zalecenia i rezolucje przyjmuje się większością dwóch trzecich głosów obecnych i głosujących umawiających się stron, chyba że konwencja stanowi inaczej.

2.3. Planowany akt 22. posiedzenia umawiających się stron konwencji barcelońskiej i protokołów do tej konwencji

Na podstawie art. 6 konwencji barcelońskiej umawiające się strony powinny przyjąć wszelkie środki zgodnie z prawem międzynarodowym w celu zapobiegania zanieczyszczeniu w rejonie Morza Śródziemnego, zmniejszenia, zwalczania i, w jak najszerszym zakresie,

[1] Dz.U. L 322 z 14.12.1999, s. 32.

wyeliminowania takiego zanieczyszczenia spowodowanego zrzutami ze statków oraz zapewnienia skutecznego wdrożenia w tym rejonie przepisów w sprawie kontroli tego rodzaju zanieczyszczenia, które są powszechnie uznane na szczeblu międzynarodowym.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ppkt (vii) konwencji barcelońskiej posiedzenie umawiających się stron tej konwencji może rozważyć i podjąć wszelkie działania, które mogą być niezbędne, aby osiągnąć cele konwencji i protokołów do tej konwencji.

Za sprawą ustanowienia obszaru kontroli emisji tlenków siarki zrealizowane zostałyby wyżej wymienione cele poprzez wprowadzenie specjalnego wymogu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń ze statków w rejonie Morza Śródziemnego.

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Wielokrotnie uznawano potrzebę ochrony morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów Morza Śródziemnego, w tym na obszarach morskich znajdujących się poza jurysdykcją krajową.

Emisje zanieczyszczeń ze statków wywołują znaczne negatywne skutki dla zdrowia ludzi, a także dla środowiska. Jednym ze sposobów zwalczania zagrożenia związanego z emisjami zanieczyszczeń ze statków jest wyznaczenie – zgodnie z załącznikiem VI do Międzynarodowej konwencji o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki („konwencja MARPOL") – Morza Śródziemnego jako obszaru kontroli emisji tlenków siarki (MED SO_x ECA), gdzie wdrożone zostaną specjalne wymogi w celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń ze statków.

Stanowisko Unii jest konieczne z powodu prawnie wiążących skutków planowanego wniosku. Ponieważ wniosek jest zgodny z celem Unii polegającym na zmniejszeniu zanieczyszczenia i poprawie ochrony środowiska, proponuje się, aby Unia poparła przyjęcie planowanego aktu.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

Art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) określa tryb przyjmowania decyzji ustalających *stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy*.

Pojęcie „akty mające skutki prawne" obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Pojęcie to obejmuje ponadto instrumenty, które nie są wiążące na mocy prawa międzynarodowego, ale *mogą w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii* [2].

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Posiedzenie umawiających się stron konwencji barcelońskiej i protokołów do niej jest organem utworzonym na mocy umowy, tj. konwencji barcelońskiej.

W 2022 r. zgodnie z planowanym aktem złożony zostanie wniosek na posiedzeniu MEPC 78 IMO w celu wyznaczenia Morza Śródziemnego jako obszaru kontroli emisji tlenków siarki

[2] Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r., Niemcy/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

(MED SO_x ECA). W związku z tym przyjęcie planowanego aktu stanowi akt mający skutki prawne.

Planowany akt nie uzupełnia ani nie zmienia ram instytucjonalnych konwencji barcelońskiej i protokołów do tej konwencji.

W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji przyjętej w trybie art. 218 ust. 9 TFUE jest uzależniona głównie od celu i treści planowanego aktu, którego dotyczy stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie pomocniczy charakter, decyzja przyjęta na mocy art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną podstawę prawną, tj. podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanego aktu odnoszą się do ochrony środowiska.

W związku z tym materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 192 ust. 1 TFUE.

4.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 192 ust. 1 TFUE w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

2021/0349 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Konwencji o ochronie środowiska morskiego i regionu przybrzeżnego Morza Śródziemnego („konwencja barcelońska”), w odniesieniu do przyjęcia decyzji wyznaczającej Morze Śródziemne w całości jako obszar kontroli emisji tlenków siarki (MED SO_x ECA) zgodnie z załącznikiem VI do Międzynarodowej konwencji o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki („konwencja MARPOL”)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust.1 w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Zmieniona Konwencja o ochronie Morza Śródziemnego przed zanieczyszczeniem („konwencja barcelońska”) została zawarta przez Unię decyzją Rady 1999/802/WE[3] i weszła w życie w dniu 9 lipca 2004 r.

(2) Zgodnie z art. 18 ust. 1 ppkt (vii) konwencji barcelońskiej posiedzenie umawiających się stron konwencji barcelońskiej i protokołów do niej może rozważyć i podjąć wszelkie działania, które mogą być niezbędne, aby osiągnąć cele konwencji i protokołów do tej konwencji. Zgodnie z postanowieniem 43 regulaminu wewnętrznego regulującego przebieg posiedzenia umawiających się stron – protokoły lub statut finansowy i decyzje merytoryczne przyjmuje się większością dwóch trzecich głosów obecnych i głosujących umawiających się stron, chyba że konwencja stanowi inaczej.

(3) Podczas swojego 22. posiedzenia w dniach 7–10 grudnia 2021 r. umawiające się strony konwencji barcelońskiej i protokołów do niej mają przyjąć decyzję o przedłożeniu wniosku w 2022 r. na siedemdziesiątym ósmym (78.) posiedzeniu Komitetu Ochrony Środowiska Morskiego („MEPC 78”) Międzynarodowej Organizacji Morskiej („IMO”). Wniosek ten dotyczy wyznaczenia Morza Śródziemnego w całości jako obszaru kontroli emisji tlenków siarki (MED SO_x ECA), a także daty wejścia w życie przepisów w tym zakresie.

(4) Konieczne jest ustalenie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii podczas posiedzenia umawiających się stron konwencji barcelońskiej i protokołów do niej, gdyż w drodze planowanej decyzji złożony zostanie wniosek na posiedzeniu MEPC 78 IMO, w imieniu organizacji, której Unia jest stroną, w sprawie wyznaczenia Morza Śródziemnego w całości jako obszaru kontroli emisji tlenków siarki (MED SO_x ECA), a zatem jej przyjęcie stanowi akt mający skutki prawne.

[3] Dz.U. L 322 z 14.12.1999, s. 32.

(5) Jako że celem planowanej decyzji jest doprowadzenie do aktualizacji wymogów dotyczących ochrony Morza Śródziemnego, co jest zgodne z ambicją Unii, aby zmniejszyć zanieczyszczenie środowiska morskiego i chronić zdrowie ludzi, proponuje się, aby Unia poparła przyjęcie tej decyzji;

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii podczas 22. posiedzenia umawiających się stron konwencji barcelońskiej i protokołów do niej polega na poparciu przyjęcia decyzji o przedłożeniu na siedemdziesiątym ósmym (78.) posiedzeniu Komitetu Ochrony Środowiska Morskiego („MEPC 78”) Międzynarodowej Organizacji Morskiej („IMO”) wniosku w sprawie wyznaczenia Morza Śródziemnego w całości jako obszaru kontroli emisji tlenków siarki (MED SO_x ECA), a także daty wejścia w życie przepisów w tym zakresie.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący